

efter § 6, Stk. 3—5, kan gøres ansvarlige til Straf, kan saaledes anføres, at det kan være af stor Betydning for skadelidte at faa Hjemmelsmanden frem, f. Eks. naar denne har opnaaet en Fordel ved Offentliggørelsen af en tilsyneladende uskyldig Meddelelse, der har skadet en Konkurrent. Dertil kommer, at en Redaktør ikke altid kan have det særlige Kendskab til vedkommende Forhold, som Hjemmelsmanden er i Besiddelse af, hvilket kan føre til, at Domstolene vil udmaale Erstatningsansvaret mildere, end hvis Sagen var blevet rejst mod den unavngivne Forfatter (eller Hjemmelsmanden).

Paa den anden Side maa det erkendes, at der afgjort er Betæneligheder ved at lade de almindelige Erstatningsregler komme til Anvendelse. Hensynet til Pressens Traditioner og Arbejdsfred taler imod dette, og ved den ubegrænsede Adgang til at drage alle medskyldige, ogsaa den unavngivne Forfatter, til Ansvar gøres Værdien af den i Lovforslaget opretholdt Beskyttelse af Anonymiteten i strafferetlig Henseende tvivlsom. En Anvendelse af de almindelige Regler om Erstatningsansvaret vil kunne medføre, at Kværlanter, der mener sig ærefornærmede, anlægger Sag til Straf mod Redaktøren og den navngivne Forfatter og samtidig Erstatningssag mod den unavngivne Forfatter, Hjemmelsmanden o. s. v. og eventuelt benytter Sagen til at skaffe sig Oplysning om interne Redaktionsforhold. Da den private Sagsøger endvidere i det praktiske Liv i erstatningsmæssig Henseende i Almindelighed vil kunne faa alle rimelige Krav opfyldt, selvom Erstatningsansvaret begrænses paa tilsvarende Maade som Strafansvaret, og da en saadan Ordning tillægges den største Betydning af Pressen selv, har man, jfr. § 6, Stk. 7, ment at kunne foreslaa, at Erstatningsansvaret kun paalægges Redaktøren og Forfatteren efter tilsvarende Regler, som foreslaas for Strafansvaret. Redaktøren bliver efter Forslaget saaledes ikke erstatningsansvarlig, naar Skriftets Indhold hidrører fra en navngiven Forfatter, der ved Artiklens Offentliggørelse har Hjemting her i Landet og er myndig og tilregnelig, medmindre der foreligger de i § 6, Stk. 3, 3die Punktum nævnte særlige Omstændigheder; i de Tilfælde hvor Redaktøren er ansvarlig til Straf under Hensyn til, at den navngivne Forfatter er utilregnelig, kan der dog saaledes altid gøres Erstatningsansvar gældende mod Redaktøren, skønt Myndighedslovens § 64 ikke fritager en utilregnelig Person for Erstatningsansvar med Hensyn til skadegørende Handlinger, men kun hjemler Domstolene Adgang til

at nedsætte Erstatningen eller lade den bortfalde, for saa vidt dette findes rimeligt under Hensyn til Personens Sindstilstand. Forfatteren bliver endvidere kun ansvarlig, naar han har navngivet sig, samt naar Redaktøren ikke ved Artiklens Aflevering har haft Hjemting her i Landet. — Medens det saaledes skønnes forsvareligt normalt at fravige de almindelige Regler om Erstatningsansvar, anser man det for nødvendigt, at disse Regler subsidiært finder Anvendelse, dels naar i det enkelte Tilfælde Redaktøren eller Forfatteren af en eller anden Grund ikke kan drages til Ansvar, dels naar den Erstatning, som disse er dømt til at udrede, ikke kan inddrives hos dem, eller hos Udgiveren, jfr. § 12, hvorefter Udgiveren hæfter for de Redaktøren idømte Erstatningsbeløb m. m.

Det er ovenfor udviklet, at Boghandlere — og andre Forhandlere — ikke straffes for det strafbare Indhold af udenlandske trykte Skrifter eller af her i Riget trykte ikke-periodiske Skrifter, naar de sælger saadanne Skrifter, medmindre de har handlet forsætligt (vidende om Skriftets strafbare Indhold), ej heller for Udbredelse af her i Riget trykte periodiske Skrifter, da Redaktøren og Forfatteren, jfr. § 6, Stk. 2; i Almindelighed er de eneste strafansvarlige; Undtagelsesreglen i § 7 har næppe nogen praktisk Betydning for Forhandlere og kan ialfald ikke komme til Anvendelse, medmindre de har handlet forsætligt. I visse Tilfælde vil Forhandling saavel som anden Udbredelse af Skrifter med strafbart Indhold imidlertid være af en saa graverende Karakter, at Samfundet maa straffe Forhandling eller Udbredelse. Dette gælder, naar et Skrift er inddraget (konfiskeret), foreløbigt beslaglagt eller dets Udbredelse forbudt, og Kundgørelse herom har fundet Sted i Statstidende, eller naar Forhandleren kender Inddragelsen, Beslaglæggelsen eller Forbudet, allerede inden Kundgørelse har fundet Sted. Det samme gælder endvidere, naar Forhandleren blot ved at underkaste Skriftet et flygtigt Gennemsyn kunde have konstateret Skriftets strafbare Indhold; derimod bliver Personer, der efter deres hele Erhverv og Virksomhed ikke har nogen naturlig Pligt til at sætte sig ind i Skriftets Indhold, ikke efter Forslaget ansvarlige for Udbredelse af Skriftet. Bestemmelserne herom findes i Forslagets § 15, Stk. 2, hvorhos det i § 19, Stk. 2, bestemmes, at Overtrædelser af de i § 15, Stk. 2, fastsatte Forbud straffes med Bøde eller Hæfte. Det er en Selvfølge, at denne Straffebestemmelse ikke vil blive anvendt,